

Facebook hızla yaşlanıyor!

Yrd. Doç. Dr. Metin Ersoy / Havadis Gazetesi

Teknolojik çağın içine doğan bireyler her ne kadar da kendileri yaşlansa da Facebook ve benzeri uygulamalar onların gündelik yaşamının bir parçası olarak kalacaktır. Ama sansasyonlar ve güvensizlik ortamı olduğu anda bireyler buraları terk etme eğilimi gösterecektir.

Teknolojik gelişmeler o kadar hızlı yaşanıyor ki zaman zaman bunlara ayak uydurmak kolay olmuyor. Toplum bireylerinin bu gelişmelere aynı düzeyde ve hızla adapte olduğunu da söyleyemeyiz. Ancak Kıbrıs Türk halkı için konuşacak olursak, teknolojik gelişmelere birçok ülkeye kıyasla daha hızlı adapte olduğumuzu iddia edebiliriz. Hatta bu iş adaptasyondan da çıkmış ve birçok araştırmada “bağımlılık” diye tanımlanacak kadar sağlık sorunu haline gelmiş durumda.

Gençler terk ediyor

Bu noktada bireyleri kendisine bağımlı hale getiren elektronik platformlar Sosyal Paylaşım Siteleri oluyor. Bu ağların en popülerler olanları arasında Facebook, Youtube ve Twitter’ı gösterebiliriz. Son günlerde Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Facebook kullanıcıları üzerinde yapılan bir araştırmaya göre gençlerin yavaş yavaş bu platformu terk etmeye başladığı gözlemleniyor. iStrategy Labs’ın yaptığı araştırmada Ocak 2011 ile Ocak 2014 yılları arasında 3 milyondan fazla gencin Sosyal Paylaşım Sitesi olan Facebook’taki hesaplarını kapattığı rakamlarla ortaya konuyor. Buna göre Ocak 2011’de 13-24 yaş arası gençlerin 58 milyon 521 bin 240 kullanıcıyken, Ocak 2014’te bu rakam yüzde 32,8 düşüş göstererek 51 milyon 800 bin kullanıcıya geriledi.

Aynı platformda olmak istemiyorlar

Bir başka ifadeyle ABD’deki gençler için Facebook eski cazibesini günden güne yitiriyor. Aradan geçen üç yıl içerisinde 7 milyondan fazla gencin söz konusu platformu terk etmesi bizlere bazı mesajlar veriyor. Bunların başında ise gençler artık yetişkinlerle ve özellikle anne, baba, dede, nineleriyle aynı platformu paylaşmak istemiyor. Gençler paylaştıkları fotoğrafların, düşüncelerin, duyguların, videoların ve müziklerin ailesinin büyükleri tarafından denetlenmesini ve görülmesini istemiyor. Kendilerini bir tür baskı altında hissediyorlar.

55 yaş üzeri artıyor

Bir başka etken de sahte kimliklerle açılan hesapların varlığı olarak gösterilebilir. Sosyalleşmek, yeni insanlar tanımak ve yeni ilişkiler için sosyal ağlara kayıt olan gençler, söz konusu sahte kimlikler ve maskeler yüzünden bu tür sitelerle ilgili güven sorunu yaşıyor olabilir. Yine aynı mantıktan hareket edersek, sosyalleşmek için Facebook'a giren gençlerin çoğunlukla 55 yaş üzeri kişilerle karşılaşması gençleri rahatsız ettiğini de ifade edebiliriz. Zira rakamlara bakıldığında ABD'de 55 yaş üzeri Facebook kullanıcı sayısının son üç yıla göre yüzde 80,4 oranında artış gösterdiğini söyleyebiliriz.

Bilgilerimiz satılıyor iddiası

Facebook kullanıcıların bilgilerini reklam şirketlerine sattığı noktasında iddialar bulunuyor, ayrıca yine bu bilgileri birçok ülkenin güvenlik birimleriyle paylaşıyor. Bu da daha fazla internet ve fikir özgürlüğü isteyen gençleri söz konusu platformdan kaçırmaya yeterli görünüyor. Tabii bahsetmiş olduğumuz bu tür durumlar özelde ABD'nin genç Facebook kullanıcıları için geçerli olsa da genele bakıldığında birçok ülkelerde durum farklı görünüyor. Örneğin Kıbrıs ve Türkiye'deki Facebook kullanıcılarının yaş profiline bakıldığında Türkiye'de 13-44 yaş arası en dikkat çeken yaş aralığı olarak dikkat çekiyor. Kıbrıs'ta da benzer bir durum olduğunu söylemeliyiz. Kıbrıs ve Türkiye'de 44 yaş üzerinin halen daha istenilen düzeyde bilgisayar ve internet kullanmadığı göz önünde tutulduğunda bu rakamların böyle olması normal görünüyor. Yakın bir tarihte de bu rakamların hızlı bir şekilde değişmesi mümkün görünmüyor.

2020 son mu?

iStrategy Labs'ın Amerika'da yaptığı araştırmada bir başka dikkat çeken konu ise Facebook'un geleceği hakkında tahminlerde bulunması oldu. Bu hızla genç kullanıcıları kaybeden Facebook'un 2020 yılında şirketin sonunu getireceği tahmin ediliyor. Facebook'u sadece gençlerin ilgili alanı olarak tanımladığınız zaman bu yaklaşım doğru olabilir, ancak yine aynı araştırmanın verdiği rakamlara göre ABD Facebook kullanıcıları 2011 yılında 146 milyon 805 bin iken, 2014 yılında 180 milyona ulaştığı tahmin ediliyor. Dolayısıyla sadece ABD'de son 3 yılda 34 milyonun üzerinde kullanıcının kayıt yaptırdığı bir şirketin 2020'de sonunun geleceğini iddia etmek pek mümkün görünmüyor.

Doyuma ulaşmak

Sosyal ağların ömürlerini de yine bireyler belirleyecek. Facebook üzerine yapılmış birçok araştırma bulunuyor. Bunların başını da Kullanımlar ve Doyumlar Teorisi çekiyor. İnsanlar sosyal ağları ne amaç için kullanıyor ve bunun sonucunda nasıl bir doyuma ulaşıyor? Bu sorulara yanıt aradığınız zaman bireylerin en başta sosyalleşmek, haber almak ve vermek, iletişim kurmak ve paylaşımlar yapmak için bu ağları kullandığını biliyoruz. Ben kendi çevremden de gözlemliyorum ki; belli bir yaş kesimi Facebook üzerinde arkadaşlarını, köylülerini ve akrabalarını bulmaya başladığı zaman bu ortamlarda daha fazla zaman geçiriyorlar. O bakımdan bu platformların birleştirici özelliğini de atlamamalıyız.

Hiçbir şey vazgeçilmez değildir

Söz konusu ağırları kullanmak bir yaşam biçimi olarak hayatımızda uzun süre kalacak mı yoksa bireyler doyuma mı ulaşacak? Şu an için ABD'li gençler için bir doyum söz konusu olabilir, ancak Kıbrıs'ta birçok kişi Facebook'tan vazgeçme eğiliminde görünmüyor. Zira teknolojik çağın içine doğan bireyler her ne kadar da kendileri yaşlansa da bu ve benzeri uygulamalar onların gündelik yaşamının bir parçası olarak kalacaktır. Ama şunu da iletişim teknolojileriyle ilgilenen birisi olarak söyleyebilirim ki; sansasyonlar ve güvensizlik ortamı olduğu anda bireyler buraları terk etme eğilimi gösterecektir. İşte o noktada da boşalan yerleri dolduracak mutlaka başka uygulamalar da karşımıza çıkacaktır. Hiçbir şey vazgeçilmez değildir.